

De kus

Milaan is een rijke en welvarende stad. Behalve het wereldberoemde Scala theater voor opera, de fashionweek en de Duomo is er veel kunst te zien. Een absolute aanrader is een bezoek aan de Villa Necchi Campiglio, tussen 1932-35 gebouwd door de Milanese architect Piero Portaluppi (1888-1967) voor de industriële familie met dezelfde naam. De film *I Am Love* uit 2009 met actrice Tilda Swinton in de hoofdrol is er bijvoorbeeld opgenomen. Het was het eerste huis met een zwembad en een tennisbaan midden in Milaan. En om in de sferen van de dertiger jaren te blijven is het de moeite waard om meteen door te lopen naar het Casa Museo Boschi di Stefano, eveneens ontworpen door Portaluppi, met schilderijen van onder andere Giorgio de Chirico (1888-1978). Maar goed. Ik ging eigenlijk voor de Pinacoteca di Brera naar Milaan en dan in het bijzonder voor het extreem Romantische schilderij *Il Bacio* (De Zoen) uit 1859 van de Italiaanse kunstenaar Francesco Hayez (1791-1882). Hayez schilderde het in opdracht van Graaf Alfonso Visconti di Saliceto (1807-1887) die in het schilderij zijn hoop op een alliantie tussen Frankrijk en het Koninkrijk Sardinië wilde zien. Visconti schonk het na zijn dood aan het Brera Museum.

Een zoen als verbinding

Het is natuurlijk het schilderij dat in extenso over liefde in het algemeen handelt. Het thema is hartstocht en passie. Indertijd ging het verhaal rond dat de schilder zwaar verliefd was op zijn muze, het bijna veertig jaar jongere model, Angiolina Rossi. Toen zijn vrouw overleed trok zij voor de rest

van zijn leven bij hem in. De roddel ging dat Hayez ten tijde van het ontstaan van het schilderij al een geheime liefde voor haar voelde. Het thema van de ongeoorloofde heimelijke liefde dus. Hoe gevoelig. Van alle tijden natuurlijk! Maar typisch Romantisch is het zeker, en vurig. Ook wordt er gespeculeerd dat het thema terugslaat op het streven naar eenheid in Italië, het zogenaamde Risorgimento. Garibaldi en zijn 1000 roodhemden komen rond die tijd in beeld, wat in 1861 tot een verenigd Italië leidde.

< Francesco Hayez, *Il Bacio* (De Zoen), 1859, olieverf op doek, 112x88cm

NIEMAND BLIJFT ONBEROERD BIJ HET ZIEN VAN DIT SCHILDERIJ

Dan is de innige omhelzing en begeerlijke kus, zoals afgebeeld op het schilderij van Hayez, toch zeker het finale symbool voor samensmelting. Ik stond er zwijmelend voor, de verbeelding ging onmiddellijk met mij aan de haal en ik werd geleidelijk teruggeworpen op jeugdige en onbezonnen herinneringen. Spannend. Dat is wat kunst met je kan doen. Nogal plezierig ook. Nou ben ik hoe dan ook, altijd en overal, een grote liefhebber van de Romantische School in de beeldende kunst maar echt niemand blijft, mijns inziens, onberoerd bij het aanschouwen van dit betekenisvolle, goed geschilderde en dromerige schilderij. Liefde is universeel.

Het iconische beeldmotief van de kus is uiteraard door meer beroemde kunstenaars uitgevoerd. Om een paar bekende te noemen: Gustave Klimt in 1907-08, Constantin Brancusi en Auguste Rodin. In alle gevallen staat het voor liefde en romantiek maar ook voor verraad (Judaskus), emotie, verbinding, kwetsbaarheid, intimiteit en communicatie. Deze laatste vijf eigenschappen dreigen in de huidige maatschappij rap verloren te gaan, maar zijn vitaal voor een vredige en heldere samenleving. Daarom adviseer ik iedereen, of je nu wel of niet van kunst of musea houdt, *De Kus* van Hayez te gaan bewonderen. Ga er eens voor staan, geniet ervan, neem je tijd, probeer het narratief op te wekken, laat je fantasie werken en besef dat een (persoonlijke) wereld zonder intrinsieke liefde nogal ingewikkeld en zinloos is. Hayez penseelde in 1867 nog een tweede versie die op 25 april 2016 bij Christie's New York voor circa 1,5 miljoen dollar onder de hamer ging. Er is er ergens dus nog een. Ik hoop in een privécollectie, zodat de eigenaren er elke dag van kunnen genieten en reflecteren op een liefdevolle maatschappij. Ook al is het slechts in huiselijke kring. Je moet toch ergens beginnen. «

Jop Ubbens Art Advisory adviseert particuliere verzamelaars, connaisseurs en culturele instellingen op het gebied van 19e- en 20e-eeuwse Europese en exotische schilder- en tekenkunst. Ook geeft hij raad bij het samenstellen, sublimeren of afstoten van een collectie. ubbensart.com